

TAKDİM

Felsefe ve Din Bilimleri, insanlık tarihindeki inanç sistemlerini, kültürel yapıları, toplumsal dinamikleri ve bireysel psikolojiyi anlama çabası içerisinde önemli bir yer tutmaktadır. Mantık, psikoloji, sosyoloji, felsefe ve eğitim gibi beşerî bilimlerin çerçevesinde din olgusunu ele alarak, insanın anlam arayışında kılavuzluk eder.

İnsanın anlam arayışı bağlamında günümüzün kompleks meseleleri arasında yer alan yapay zekâ, transhümanizm, göç, küresel çatışmalar gibi konular, Felsefe ve Din Bilimlerinin ilgi alanına girmektedir. Bu disiplinler, bu meseleleri felsefi, etik ve sosyal boyutlarıyla ele alırken aynı zamanda teorik bilgiyi pratik hayatla sentezlemeyi hedeflemektedir. İlahiyat eğitimi, sadece dini metinlerin ve öğretilerin incelenmesiyle sınırlı değildir/olmamalıdır. Felsefe eğitimi, öğrencilerin düşünme ve mantık yürütme becerilerini geliştirir. Bu, dini inançları, prensipleri ve değerleri daha geniş bir bağlamda anlamalarına ve yorumlamalarına yardımcı olur. Felsefi düşünce, öğrencilere dinin temel kavramlarını, inanç sistemlerini ve etik değerleri sorgulama fırsatı sunarak, kendi düşüncelerini oluşturabilmelerine olanak tanır. Bunun yanı sıra, felsefe eğitimi, öğrencilere eleştirel düşünme ve analitik beceriler kazandırır ki bu da Aliya'nın "Elimde imkân olsaydı, Doğunun bütün okullarına eleştirel düşünce dersleri koyardım çünkü; Batının aksine Doğu bu acımasız tecrübeden geçmemiştir. Biz okullarımızda Müslüman değil tebaa yetiştiriyoruz" dediği amaca matuf derslerdir.

Bu bağlamda çalışma bir proje olarak tasarlandığında pek çok husus amaçlanmıştır. Ama en çok da sayısı gittikçe artan farklı türlerdeki İmam-Hatip lisesi müfredatında ilahiyatın temel üç parçasından biri olan Felsefe ve Din Bilimleri derslerinin yer almaması ilahiyata gelen öğrencileri hazırlayamamaktadır. Oysa İHL'lerden İlahiyatlara gelen öğrencilerin hazır bulunuşluğunu artırmak da oldukça önemlidir. Bu bağlamda bu proje bir nevi İHL öğrencilerine ve müfredatına ilahiyatın temel direklerinden birini oluşturan bölüm derslerinin tek tek konu/yöntem ve araçlarının tanıtılması amaçlanmıştır. Bunun yanında diğer amaçları şöyle sıralayabiliriz:

Felsefe ve Din Bilimleri Arasındaki Bağlantıyı Kurma: Çalışma, felsefe ve din bilimleri arasındaki derin bağlantıları ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu disiplinlerin insanın anlam arayışındaki rolünü vurgulayarak, okuyuculara bu iki alanın birbirini nasıl etkilediğini anlatmak.

Günümüzün Kompleks Meselelerine Felsefi ve Dini Perspektiflerle Yaklaşma: Çalışma, günümüzdeki kompleks meseleleri (yapay zekâ, transhümanizm, göç, küresel çatışmalar gibi) felsefi ve dini perspektiflerle ele almayı hedeflemektedir. Bu, okuyuculara bu meseleleri anlama ve değerlendirme konusunda derin bir bakış açısı kazandırmayı amaçlar.

Felsefe ve Din Eğitimine Çok Boyutlu Bir Bakış Açısı Sunma: Çalışma, ilahiyat eğitimine çok boyutlu bir bakış açısı getirerek, öğrencilere felsefi ve din bilimleri disiplinlerinden gelen zengin bir perspektif sunmayı amaçlar. Bu, mezun olan öğrencilerin daha donanımlı ve çok yönlü düşünen bireyler olmalarına katkı sağlamayı hedefler.

Eleştirel Düşünme ve Analitik Yetenekleri Geliştirme: Çalışma, felsefe eğitimi aracılığıyla öğrencilere eleştirel düşünme ve analitik beceriler kazandırmayı amaçlar. Bu, öğrencilerin dinin farklı yönlerini daha derinlemesine anlamalarına yardımcı olur.

Din Felsefesi ve Din Bilimleri Arasındaki Farkları ve Bağlantıları İnceleme: Çalışma, din felsefesi ve din bilimleri arasındaki farkları ve bağlantıları anlamak için okuyuculara rehberlik etmeyi amaçlar. Bu, ğrencilere farklı dinlerin ve inanç sistemlerinin mantıksal ve felsefi yönlerini değerlendirme fırsatı sunar.

Felsefe ve Din Bilimleri Bölümüne İlişkin Anlayışı Derinleştirme: Çalışma, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü'ne özgü çalışma alanlarını ve bu disiplinlerin sağladığı değerleri vurgulayarak, ilahiyat eğitimine katkıda bulunmayı amaçlar.

Uluslararası Boyutta İlahiyat Eğitiminin Gelişmesine Katkı Sağlama: Çalışma, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü'nün uluslararası boyutta ilahiyat eğitimine katkıda bulunmasını ve çağın gereksinimlerine uyum sağlamasını amaçlar.

Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılına ithaf edilen bu alışma, Felsefe ve Din Bilimlerinin hem ilahiyat eğitimine hem de din-bilim ilişkisine evrensel katkılarını vurgulamak adına oldukça önemlidir. Bu alışma zgür ve sorumlu bilgi üretimi hedefindeki zihinlere bir hediyedir. Özgür insanlığın bu günlerdeki en önemli gündemlerinden biri olan Gazze'de yaşanan insanlık trajedisine dikkat çekmeyi bu satırları okuyanlarla duygularımızı paylaşmayı bir borç biliyoruz. Bu bağlamda, kahraman Gazze ve Filistin halkını selamlıyoruz.

Bu vesileyle metnin hazırlanmasında büyük emek harcayan yazarlara, editörlere ve bu çalışmanın her bir bölümünü kıymetli vakitlerini ayırarak inceleyen hakem hocalarımıza en derin teşekkürlerimizi sunuyoruz. Onların katkıları, bu kitabın kalitesini ve bilimsel niteliğini artırmış, okuyuculara önemli bir kaynak sunmuştur. Bunun yanında bu kitabın basım sürecini SHD-2023-2424 kodlu Hızlı Destek Proje hibesiyle destekleyen Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimine teşekkür ediyoruz.

Prof. Dr. zcan Güngör
Ankara 2024